

Өркеш авыл жирлеге Советы

KAPAP

06 декабря 2021 ел.

№ 31

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Өркеш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау турында

«Россия Федерацииңендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты, «Россия Федерацииңендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеге Уставы нигезендә Өркеш авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында күшүп бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карап, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Әркеш авыл жирлеге территориясендә төзекләндөрү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5 бүлегендәге нигезләмәләрдән тыш, ул рәсми басылып чыккан көннән дә соңга калмычча, эмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иргәрәк түгел, үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районаны Өркеш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнен 5 булегендәгә Нигезләмәләр 2022 елның 1 марта иннан үз көченә керә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-төлекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

А.Ш.Эгълэмова

✓

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Өркеш авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба – контроль үткәрелә торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Өркеш авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәэммин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Өркеш авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затлары – *Өркеш авыл жирлеге башлыгы һәм Башкарма комитет секретаре (алга таба – контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар)*. Күрсәтелгән вазыйфаи затларның вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар хокуклы, бурычлы һәм җаваплылык tota.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрү, профилактик чараптар, контроль чараптар оештыру һәм үткәрү белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган төзекләндерү Кагыйдәләрен үтәүне контрольдә tota:

1) якын-тирә территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләндерү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:

- халыкның az хәрәкәтләнүче төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру буенча;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның, биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның башка стеналарының, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәkle мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- жир эшләрен башкару чорында биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэммин итү, жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка az хәрәкәтләнүче төркемнәренең иминлекен һәм жәяүле юл хәрәкәте иминлекен тәэммин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки транспорт чараларын урнаштыру төзекләндөрү кагыйдәләре белән чикләнгән башка яшелләндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яки ремонтлау вакытында, йөк ташыганда яки төzelеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплау булмау нәтижәсендә) транспорт чаралары тарафыннан гомуми файдалану территориияләренең пычрануына юл куймау буенча да;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кардан, боз өстенә чыккан судан, биналарның, корылмаларның түбәләрен боз сөңгеләреннән чистарту буенча чаралар үткәруне контролльдә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча, шул исәптән карантинга куелган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, алар күпләп үскән урыннары бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлығының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билетлары (порубочный билет) һәм (яки) рөхсәт нигезендә агач һәм куакларны алу (снос), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (күчереп утыртуга рөхсәт, кисү билеты) төзекләндөрү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса);

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндөрү кагыйдәләре белән каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындағы күрсәтмәләрнән үтәлешен контролльдә tota.

1.7. Элеге Нигезләмәдә төзекләндөрү элементлары дигэндә декоратив, техник, планировка, конструктив жайлланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, төзелмәләрнән фасадларының, кече архитектура формалары, капиталь булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзекләндөрүнен состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашила.

Элеге Нигезләмәдә төзекләндөрү объектлары дигэндә төзекләндөрү эшчәнлеге гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашила, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чeltәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, проездлар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, авышлыклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) транспорт туктап тору урыны (парковкалар) (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү жайлланмалары дигэндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив киртәләр (коймалар) аңлана.

1.8. Төзекләндөрү өлкәсендә контролльне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (risk) белән идарә итү системасы кулланылмый.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зияюгалту) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән дә контролълек итә.

2.2. Профилактик чаралар контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян (югалту) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын контролль үткәрелә торган затларга житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зиян (югалту) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контролль чаралар үткәрүгә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациисе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян (югалту) китерү куркынычларын профилактикалау программыны нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зиян китерү куркынычын профилактикалау программында каралмаган профилактик чаралар үткәрелегә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контролль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зиян (югалту) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зиян (югалту) китерелүе ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына, контролль чаралар үткәрү турында карап кабул итү өчен, үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә мәгълүмат жибәрә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контролль үткәргәндәтүбәндәге профилактик чаралар уздырылырга мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Кукмарा муниципаль районның рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контролльлек эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән булырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән, контролль үткәрелә торган затларның дәүләт мәгълүмат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындағы контролль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контролле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контролль турында» 2020 елның 31 июлендәге, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындағы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә totarга бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук жирлек халкына жыелышлада һәм гражданнар конференцияләрендә контролль объектларына куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контроль үткәрелә торган затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхсән кабул итү яки профилактик чаралар, контролль чаралар үткәрү барышында контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнары шәхсән кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контролль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан башкарыла. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контролль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәгө мәсьәләләр буенча үткәрелә:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) элеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чааларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) үтәлешләрен бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаалар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контроль үткәрелә торган затларга телдән консультация бирү шулай ук жыелышларда һәм гражданнар конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация бирү контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәгө очракларда башкарыла:

- 1) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмача жавап бирү турында язмача сорату бирлегән;
- 2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән жавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга жавап бирү өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация биргәндә контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи заты Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасын, контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затларның каарларын һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтиҗәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затка билгеле булган мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль үткәрелә торган затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контроль үткәрелә торган затлардан һәм аларның вәкилләреннән биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгать кергән очракта, консультация бирү районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә авыл жирлеге башлыгы яки контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи зат күл күйгән язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаалар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән чаалар кысаларында түбәндәгө контроль чаалар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында булырга тиеш булган документларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшереп чыгу (обследование) юлы белән;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизаларап юлы белән);

4) күчмә (урынга барып) тикшерү (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзэтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган

затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» чөлтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоязма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнән автоматик режимында эшләүче техник чарапарын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлаудан гыйбарәт;

е) күчмә тикшереп чыгу (карау, инструменталь тикшереп чыгу (videоязма кулланып), сынау, экспертиза юлы белән).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү – Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә уздырыла.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чарапар планнан тыш чарапар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чарапар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чарапар уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чарапарыннан мәрәҗәгатьләр (гаризалар) кергәндә Башкарма комитетта зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы, шулай ук контроль чарапар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлектән башка контроль чарапарны, шул исәптән контрольдә тотылучы бүтән затларга карата үткәрелә торган чарапарны да кертеп, мондый мәгълүматлар алу;

2) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чарапар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мәрәҗәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәнеүтәү срокы чыгу – контроль үткәрелә торган зат тарафыннан ача бирелгән күрсәтмә белән бирелгән караплан документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

3.5. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чарапар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәрү турында күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәрү турында Башкарма комитет боерыгы кабул ителгән очракта, контроль чара үткәрү турында мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилле гаризасы (представление) нигезендә кабул ителә.

3.7. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чарапар, жирлек башлыгы бирeme, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан уздырыла.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чарапар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада Башкарма комитет түләүсез нигездә бүтән органнардан яки күрсәтелгән органнарга караган

оешмалардан алар карамагында булган документларны һәм (яки) белешмәләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган дәүләт контроле (кузәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан әлеге документлар һәм (яисә) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарынан яисә дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратыла һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән, шулай ук контроль (кузәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда әлеге документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган бүтән органнардан яисә күрсәтелгән органнарга караган оешмалардан дәүләт контроле (кузәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда алына торган «Дәүләт контролен (кузәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2001 елның 6 мартаңдагы 338 номерлы карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмәләр бирү Кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, граждан Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмаулары турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган, шуның нәтижәсендә тикшерү чарасын үткәру башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнен, гражданның администрациягә әлеге мөрәҗәгатьне юллавына сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәклө вакытка (эмма 20 көннән дә артык түгел) күчерелү очрагына бер үк вакытта тубәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контроль үткәрелә торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, контроль үткәрелә торган затка тиешле рәвештә контролль чара үткәру турында хәбәр ителгән булса, төзекләндерү өлкәсендә контролль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затка контролль чарасы үткәргәндә мәжбүри таләпләрнен үтәлешен бәяләргә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контролль чара үткәргәндә контролль үткәрелә торган затның булмавына житди сәбәпләр (контроль үткәрелә торган затның авыруы, аның командировкада булуы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерү үткәру вакыты 10 эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыруучы Оешмага карата күчмә тикшерүне үткәру вакыты һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны уздыруның барлык очракларында да контролль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контролль үткәрүгә жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен беркетү өчен контролль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан фотога тәшерү, аудио- һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога тәшерү, аудио- һәм видеоязмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындары мәгълүмат контролль чара нәтижәләре буенча төzelә торган актта һәм контролль чара кысаларында үткәрелә торган контролль гамәл нәтижәләре буенча төzelә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контролль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торғызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жибәрү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендөгө 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендө карапарны куллану керэ.

3.14. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тата торган контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзөлә. Мондый чара үткәрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны контроль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актика теркәләргә тиеш. Контроль чараларын үткәргәндә тутырылган тикшеру кәгазыләре актика теркәлә.

Актны рәсмиләштерүү, әгәр актны рәсмиләштерүнен башка тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты прокуратура органнарына Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль үткәрелә торган затларга контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре һәм кабул итә торган каарлары турында хәбәр итү Контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында элеге гамәлләр һәм каарлар турында белешмәләр урнаштыру юлы белән, шулай ук мәгълүматларны дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэммин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен региональ порталы аша да контроль үткәрелә торган затларга житкәрү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаучы, контроль үткәрелә торган зат булып торучы гражданга контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләре һәм кабул итә торган каарлары турында, ул документларны кәгазь чыганакта алырга кирәклеге турында Башкарма комитет адресына хәбәрнамә жибәргән яисә Башкарма комитеттә контроль үткәрелә торган затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнен бердәм порталы аша жибәрү мөмкинлеге булмаган (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узуны төгәлләмәсә) очракта, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән хәбәр ителә. Күрсәтелгән граждан Башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контроль үткәрелә торган затка контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфаи затлар башкара торган гамәлләр һәм кабул итә торган каарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затка документлар һәм белешмәләр жибәрү, контроль үткәрелә торган затка электрон формада яки контроль үткәрелә торган зат соратуы буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта, почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контроль үткәрелә торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендөгө 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм элеге Нигезләмәнен 4 бүлгөндө карапар тәртиптә шикаять жибәрергә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраклары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (кузәтчелек) чараларының Бердәм реестрына кертелә. Контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр

бирергэ, закон белэн саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнэлдерелгэн башка чарапар үткэрергэ хокуклы.

3.19. Контроль чара үткэргэндэ контролль үткэрелэ торган зат тарафыннан мэжбүри талэплэрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында караплан вэкалэтлэр чиклэрэндэ Башкарма комитет (контроль үткэрергэ вэкалэтле вазыйфаи зат) түбэндэгелэне башкарлыга бурычлы:

1) контроль чарасы актын рэсмилэштергэннэн соң, контроль үткэрелэ торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын курсатеп, мэжбүри талэплэрне бозуларны бетерү турында һәм (яисә) законда саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүне булдырмау чарапары үткэрү турында курсатмэ бирергэ;

2) контроль чара барышында төзеклэндерү өлкэсендэ контролль объектына ия булган һәм (яки) андан файдаланучы граждан, оешманың эшчәнлеге закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүнен турыдан-туры куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгэнлеге ачыкланган очракта, саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычы янау булу һәм аны булдырмау ысуулары турында теләсә нинди үтемле ысуул белэн гражданнарга, оешмаларга мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында караплан чарапарны кичекмәстән кабул итәргэ;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, үз компетенциясе нигезендэ яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чарапар үткэрергэ тиешле вэкалэтләре булганда, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жибәрергэ;

4) ачыкланган мэжбүри талэплэрне бозуларны бетерүне контролльдә тотуны гамәлгә ашыру, мэжбүри талэплэрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чарапар үткэрергэ, курсатмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, аның үтәлешен тәэммин итү буенча чарапар үткэрергэ, әгәр мондый чара законнарда караплан булса, курсатмәне мэжбүри үтәү турындагы таләп белэн хәтта судка мөрәҗәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мэжбүри талэплэрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргэ зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнэлтелгэн башка чарапар үткэрү турында мәсьәләне карарга.

3.20. Контроль үткәручे вазыйфаи затлар, төзеклэндерү өлкэсендэ контролльне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белэн билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек итәләр.

Төзеклэндерү өлкэсендэ контролльне гамәлгә ашыру кысаларындагы контролль чара барышында Россия Федерациясе законнары белэн административ һәм башка жаваплылык караплан законнар талэпләрен бозу ачыкланган очракта, контролль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат курсателә. Контроль үткәрергэ вэкалэтле вазыйфаи затлар әлеге актның күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вэкалэтле хакимият органына юллыйлар.

4. Башкарма комитет карапларына, төзеклэндерү өлкэсендэ контролль үткәрергэ вэкалэтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

4.1. Башкарма комитет карапларына, контролль үткәрергэ вэкалэтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) суд тәртибендә шикаять бирелергэ мөмкин.

4.2. Башкарма комитет карапларына, контролль үткәрергэ вэкалэтле вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмавы) судка кадәр шикаять бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

5.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең нәтиҗәлелеген һәм эфектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.